

[A. C. Normann.]

spørgsmålstegn ved bestemmelsen om, at aflytning altid vil være at foretage ved politiets personale.

Jeg har ikke her ved første behandling bemærkninger at gøre til § 750 b, der jo ikke er af så stor betydning som lovforslagets første del, bortset fra at henvisningen i sidste stykke til de efter min mening ikke tilstrækkeligt klare regler i § 750 a, stk. 3, bør underkastes en indgående overvejelse, fordi kendelse også her forudsættes at mangle.

Jeg henstiller til den højtærede justitsminister at udtale sig om, hvorvidt det vil være betimeligt at indsætte i forslaget en bestemmelse om, at den ansvarlige minister i hvert enkelt tilfælde selv skal godkende ordre eller tilladelse til telefonaflytning.

Aksel Larsen: I grundlovens § 72 står der:

„Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.“

Denne grundlovparagrafs affattelse turde være temmelig utvetydig, og jeg ser mig derfor nødsaget til at begynde med at spørge den højtærede justitsminister, hvorledes han vil forsvare det grundlovsbrud, det er, at instruksens af 22. april 1938, ændret 7. november 1947, for de koncessionerede telefonselskaber vedrørende telefonhemmeligheden ikke er ophævet. Den er gældende den dag i dag og indeholder detaljerede regler for, hvorledes man skal foretage aflytning blot på politiets og anklagemyndighedens foranledning uden dommerkendelse. Der findes også bestemmelser om, at selvom det normalt er afskedigelsesgrund for telefonselskabernes personale, hvis de lytter til samtaler, er det prisværdigt, hvis de opsnapper noget af visse samtaler og går til politiet med det, og politiet skønner, at de har brug for det. Dette sidste står i instruksens afsnit V, hvori det hedder:

„Såfremt det under særlige omstændigheder må anses for sandsynligt, at en forbrydelse eller ulykke, hvorved menneskers liv eller velfærd eller betydelige samfundsværdier udsættes for fare, eller en forbry-

delse mod statens sikkerhed, mod statsforfatningen og mod de øverste statsmyndigheder vil kunne afværges ved brud på telefonhemmeligheden, er selskabet og dets personale berettiget og forpligtet til i fornødent omfang at fravige de ovennævnte regler om hemmeligholdelsespligten.“

Dette er en direkte opfordring til det, man efterhånden med et særdeles træffende og karakteristisk udtryk kalder MacCarthyisme, og det står altså i denne instruks, som mig bekendt ikke er ophævet, men gælder den dag i dag, til trods for at Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953 udtrykkelig forbyder noget sådant. Når der ikke foreligger en lov, som hjemler en særegen undtagelse, må telefonaflytning i hvert fald ikke finde sted uden efter retskendelse. Det rejser så spørgsmålet: Hvordan har politiet klaret sig fra den 5. juni i fjor til nu? Og det rejser derefter spørgsmålet: Kan dette lovforslag om telefonaflytning siges at være i overensstemmelse med grundlovens § 72, der taler om, at en lov kan hjemle en særegen undtagelse? Lovforslaget taler jo nemlig ikke om en særegen undtagelse, men giver en generel ret for politiet og anklagemyndighed til, når det behager dem, at etablere telefonaflytning i et hvilket som helst spørgsmål på forventet efterbevilning. Får man ikke den forventede efterbevilning af domstolene, kan man se stort på det, for så har man i hvert fald aflyttet vedkommendes telefonsamtaler i eet, tre eller fire døgn. Jeg kan ikke se, at et lovforslag, der er affattet sådan, på nogen som helst måde kan bringes i overensstemmelse med det, der står i grundlovens § 72: at det skal dreje sig om en særegen undtagelse. Alene dette burde være tilstrækkeligt til, at folketinget afviste lovforslaget og for den sags skyld kaldte justitsministeren til orden.

Dernæst er jeg nødt til at sige, at det er en misforståelse, som man åbenbart forsøger at gøre populær, at telefonaflytning var noget, der i særdeleshed florerede under besættelsen. Nej, det er noget, der er meget, meget ældre, selvom det naturligvis nåede sit højdepunkt under besættelsestidens ulovlige forhold, da Thune Jacobsen var justitsminister. Men under alle omstændigheder er telefonaflytning foregået i umådelig mange år med eller uden retskendelse, og den instruks, jeg har citeret lidt af, giver